

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

КАРПАТСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Наука без обману: академічна доброчесність, ШІ та авторське право

Рівень вищої освіти – перший

Освітньо-наукова програма Всі

Освітній рівень перший (бакалаврський)

Спеціальність Всі

Галузь знань Всі

Затверджено на засіданні
кафедри фізики та астрономії
Протокол № 1 від “28” серпня 2025 р.

м. Івано-Франківськ - 2025

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Наука без обману: академічна доброчесність, ІІІ та авторське право
Викладач (-і)	Дзумедзей Роман Олексійович
Контактний телефон викладача	+380961342498
Е-mail викладача	roman.dzumedzey@cnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	<u>3</u> кредити ЄКТС, <u>90</u> год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/developer/course/subscribes/6890
Консультації	Згідно з графіком консультацій
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Дисципліна «Наука без обману: академічна доброчесність, ІІІ та авторське право» є вибірковою дисципліною циклу дисциплін вільного вибору студентів і націлена на ознайомлення студентів з поняттями, що стосуються прав і обов'язків здобувачів освіти з дотримання академічної доброчесності під час реалізації навчального процесу.</p> <p>Зміст курсу передбачає ознайомлення здобувачів із основними засадами дотримання принципів академічної доброчесності у КНУВС (функціональними обов'язками структурних підрозділів у системі АД). Набуття практичних навичок здобувачами дотримання принципів АД під час проведення наукових досліджень і підготовки кваліфікаційних робіт (уникнення плагіату, раціональне використання інструментів ІІІ). Оволодіння ними методами та необхідним інструментарієм дослідження в сучасних умовах для підвищення якості наукового дослідження і успішного захисту власних науково-дослідницьких проєктів.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Мета курсу: оволодіння базовими принципами дотримання АД для організації та виконання наукового дослідження, формування, підготовки наукового проєкту, формування системи знань та вмінь, необхідних для самостійної організації та виконання наукових досліджень.</p> <p>Завдання курсу:</p>	

<ul style="list-style-type: none"> – засвоєння прав і обов’язків здобувачів освіти з дотримання академічної доброчесності; – вміння здобувачами відстоювати свої права у сфері АД, у випадку їх порушення; – оволодіння технічними засобами для контролю дотримання АД під час роботи над науковим дослідженням; – вміння «читати» та інтерпретувати звіти подібності на наявність текстових запозичень та використання ІІІ.
--

4. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	16
семінарські заняття / практичні / лабораторні	14
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
1, 2	Всі	3, 4	вибірковий

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб.
Тема 1. Академічна доброчесність. Система функціонування Академічної доброчесності в КНУВС.	2	2	10
Тема 2. Плагіат чи текстове запозичення. Заказні наукові роботи. Безплатна перевірка текстів на плагіат. Практичні кейси.	4	4	15
Тема 3. ІІІ в наукових дослідженнях: межі дозволеного, приклади використання. Практичні кейси.	6	4	15
Тема 4. Мої права порушено, що робити?	4	4	20

Інтелектуальна власність. Практичні кейси.				
	ЗАГ.:	16	14	60
5. Система оцінювання навчальної дисципліни				
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	<p>Усне опитування, тести, реферат, доповіді, презентації конспект, залік. Участь у роботі впродовж семестру/залік - 50/50. Результати складання семестрового контролю у вигляді заліків за 100-бальною шкалою Університету і переводяться у національну 2-бальну систему оцінювання («зараховано» чи «не зараховано») та відповідні оцінки ЄКТС. З дисциплін, що завершуються заліком, поточна успішність становить 100 балів.</p> <p>Оцінка «зараховано» відповідає 50-100 балів; оцінка « не зараховано» відповідає 1-49 балам.</p> <p>Зараховано-“відмінно” – студент демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь та навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, наводить повний обґрунтований розв’язок прикладів та задач, аналізує причинно-наслідкові зв’язки; вільно володіє науковими термінами;</p> <p>Зараховано-“добре” – студент демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосувати його до розв’язання конкретних прикладів та задач, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді, допускає окремі несуттєві помилки та неточності розв’язках;</p> <p>Зараховано-“задовільно” – студент володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не завжди вміє правильно застосувати набуті знання до розв’язання конкретних прикладів та задач, нечітко, а інколи й невірно формулює основні твердження та причинно-наслідкові зв’язки;</p> <p>Незараховано – студент не володіє достатнім рівнем необхідних знань, умінь, навичок, науковими термінами</p>			
Практичні заняття	<p>Практичне заняття проводиться з метою формування у студентів умінь і навичок з предмету, вирішення сформульованих завдань, їх перевірка та оцінювання.. За метою і структурою практичні заняття є ланцюжком, який пов'язує теоретичне навчання і навчальну практику з дисципліни, а також передбачає попередній контроль знань студентів. Оцінка за практичне заняття враховується при</p>			

	виставлення підсумкової оцінки з дисципліни
Умови допуску до підсумкового контролю	Студент допускається до підсумкового контролю за наявності результатів тестування по тематиці практичних занять, оцінювання роботи студента під час практичних занять, доповідь, реферат.
Підсумковий контроль	Форма контролю: залік; Форма здачі: комбінована
6. Політика навчальної дисципліни	
Академічна доброчесність	<p>Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. • Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. • Положення про запобігання академічному плагіату та інших видів академічної нечесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника . • Положення про запобігання академічному плагіату у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. • Склад комісії з питань етики та академічної доброчесності у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. • Лист МОН України «До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності». <p>Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: https://cnu.edu.ua/polozhennia-pro-zapobihannia-plahiatu/</p>
Пропуски занять (відпрацювання)	Можливість і порядок відпрацювання пропущених здобувачем освіти занять регламентується «Порядок

	<p>організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника»</p> <p>Ознайомитися з положенням можна за посиланням: https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/09/poriadok-orhanizatsii-ta-provedennia-otsiniuvannia-uspishnosti-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity.pdf</p>
<p>Виконання завдання пізніше встановленого терміну</p>	<p>У разі виконання завдання здобувачем освіти пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, оцінка за завдання – «незадовільно», відповідно до «Порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника»</p> <p>Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/09/poriadok-orhanizatsii-ta-provedennia-otsiniuvannia-uspishnosti-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity.pdf</p>
<p>Невідповідна поведінка під час заняття</p>	<p>Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність (див. вище) та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти (студента) «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти».</p> <p>Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://efund.pnu.edu.ua/</p>
<p>Додаткові бали</p>	<p>Додаткові бали до поточного контролю здобувач освіти може отримати, пройшовши навчальний курс у вигляді неформальної освіти з отриманням сертифікату в межах предмету вивчення дисципліни протягом навчального семестру, взявши участь у науковому, освітньому чи прикладному проєкті, який відповідає предмету дисципліни:</p> <p><i>2 бали</i> – нараховується здобувачам освіти, які пройшли навчальний курс у вигляді неформальної освіти з отриманням сертифікату в межах предмету вивчення дисципліни протягом навчального семестру.</p> <p><i>2 бали</i> – нараховується здобувачам освіти, які взяли участь у науковому, освітньому чи прикладному</p>

	<p>проекті, який відповідає предмету дисципліни.</p> <p><i>1 бал</i> – нараховується здобувачам освіти, які підготували дайджест на певну тематику в межах вивчення дисципліни.</p> <p>Додаткові бали присуджуються у рамках «Порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника»</p> <p>Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/09/poriadok-orhanizatsii-ta-provedennia-otsiniuvannia-uspishnosti-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity.pdf</p>
Неформальна освіта	<p>Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://efund.pnu.edu.ua/</p>

7. Рекомендована література

1. Міністерство освіти і науки України. Рекомендації щодо забезпечення академічної доброчесності в закладах освіти [Електронний ресурс]. – Київ : МОН України, 2021. – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vishcha-osvita/2018/10/25/recomendatsii.pdf>
2. European Network for Academic Integrity. Database of Educational Materials on Academic Integrity [Електронний ресурс]. – 2023. – Режим доступу: <https://www.academicintegrity.eu/wp/all-materials/>
3. International Center for Academic Integrity. The Fundamental Values of Academic Integrity. – 3rd ed. – Clemson University, 2021. – 40 p. – Режим доступу: <https://academicintegrity.org/aws/ICAI/pt/sp/values>
4. The Quality Assurance Agency for Higher Education (QAA). Contracting to Cheat in Higher Education: How to Address Contract Cheating, the Use of Third-Party Services and Essay Mills [Електронний ресурс]. – London : QAA, 2022. – Режим доступу: <https://www.qaa.ac.uk/sector-resources/academic-integrity>
5. Turnitin. What is Plagiarism? [Електронний ресурс]. – 2023. – Режим доступу: <https://www.turnitin.com>
6. University of Bedfordshire. Academic Integrity Resource (AIR) [Електронний ресурс]. – 2022. – Режим доступу: <https://lrweb.beds.ac.uk/academic-integrity-resource/>
7. Wiley. Plagiarism, Paraphrasing and Quotation in Research Writing [Електронний ресурс]. – Researcher Academy, 2022. – Режим доступу: <https://authorservices.wiley.com>
8. StrikePlagiarism.com. Система перевірки текстів на плагіат [Електронний ресурс]. – 2023. – Режим доступу: <https://www.strikeplagiarism.com/uk/>
9. Pinchuk O., Malytska I. Responsible and Ethical Use of Artificial Intelligence in Research and Publishing // *Information Technologies and Learning Tools*. – 2024. – Т. 102, № 2. – С. 95–108. – Режим доступу: <https://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/5676>

10. Wahle J., et al. AI Usage Cards: Responsibly Reporting AI-generated Content [Електронний ресурс] // *arXiv*. – 2023. – Режим доступу: <https://arxiv.org/abs/2303.03886>
11. Lin C. Beyond Principlism: Practical Strategies for Ethical AI Use in Research Practices [Електронний ресурс] // *arXiv preprint*. – 2024. – Режим доступу: <https://arxiv.org/abs/2401.15284>
12. Chen L. Research Integrity in the Era of Artificial Intelligence // *Journal of Ethics in AI*. – 2024. – № 2. – Режим доступу: <https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC11224801/>
13. Міністерство економіки України. Захист прав інтелектуальної власності: методичні рекомендації [Електронний ресурс]. – Київ : Мінекономіки, 2023. – Режим доступу: <https://me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=05a43e38-f28e-4411-b445-363efabbea3d&title=MetodichniRekomendatsiiSchodoPidgotovkiListaOchikuvanVlasnika>
14. UNESCO. Ethics of Artificial Intelligence: Towards a Human-Centred Approach [Електронний ресурс]. – Paris : UNESCO, 2023. – Режим доступу: <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000377897>
15. Coursera. Academic Integrity and Research Ethics [Електронний ресурс]. – 2024. – Режим доступу: <https://www.coursera.org>
16. Prometheus. Академічна доброчесність для освітян [Електронний ресурс]. – Київ : Prometheus, 2023. – Режим доступу: <https://courses.prometheus.org.ua>
17. Google. AI Principles [Електронний ресурс]. – 2023. – Режим доступу: <https://ai.google/principles/>
18. Національний репозитарій академічних текстів (NRAT). Відкриті академічні тексти України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://nrat.gov.ua>

Викладач _____

Роман ДЗУМЕДЗЕЙ